

Høringssvar fra Kunst og design i skolen, Kunst i skolen, Musikk i skolen og Samarbeidsforum for estetiske fag (SEF).

Vi har følgende innspill til folkehelsemeldingen:

1. Vi mener at det må stilles nasjonale krav til kompetanse for å undervise i de praktiske og estetiske fagene, og spesielt musikk og kunst og håndverk i grunnskolen.

Hvorfor?

Dette må til for å ivareta fagenes funksjon i forhold til folkehelsen, spesielt sett i lys av det nye læreplanverket (LK20) og de tverrfaglige temaene folkehelse og livsmestring, demokrati og medborgerskap og bærekraftig utvikling. Den norske skolen har et spesielt ansvar, gjennom undervisning, å ivareta barnas utvikling, spesielt utsatte grupper.

I tiden etter pandemien har man sett til konkrete resultater som gjelder positive effekter av undervisning i de praktiske og estetiske fagene og barn og unges helse. Under koronapandemien viser undersøkelser at mange barn og unge har blitt isolert, og fagmiljøer melder om stor bekymring i forhold til økte psykiske lidelser og sosial angst. De praktiske og estetiske fagene omfavner ofte undervisning og undervisningsformer der sosial samhandling, inkludering og dialog står i fokus. Fagene er i tillegg ofte grunnlag for fagoverskridende prosjekter, utstillinger, konserter, samlinger og andre møtearenaer.

I dag er en stor andel av lærere som underviser i de praktisk og estetiske fagene helt uten fagkompetanse. For å ivareta undervisningen og fagenes ambisjoner må lærere ha relevant fagkompetanse på alle trinn. Dette må til for å gjøre barna bedre til kunne uttrykke seg, være en aktiv deltaker i samfunnet og bidra til samfunnsutviklingen, utvikle flere ferdigheter hos barn og unge, særlig praktiske, som gir mestring og økt selvfølelse. Fagene forbereder barn og unge på et fremtidig arbeidsmarked som stiller krav om innovasjon, praktiske ferdigheter og evne til å gjøre estetiske og etiske valg. Fagene har også en sentral rolle som bidrar til at flere velger en yrkesfaglig studieretning.

For at skolen skal lykkes med dette må det stilles nasjonale krav til kompetanse for å undervise i de praktisk og estetiske fagene.

2. Den nye folkehelsemelding må inkludere og sette søkelys på nedgang i trivsel og motivasjon i skolen som igjen fører til frafall på videregående og høyere utdanning.

Hvorfor?

Det er en klar sammenheng mellom trivsel og motivasjon i skolen og frafall. Konsekvensen av frafall er en av de viktigste årsakene til dårligere helse og arbeidsmuligheter i et livsperspektiv. Samtidig er den samfunnsøkonomiske konsekvensen av dette enorm. Elevundersøkelse 2021 viser en fortsatt nedgang i trivsel og motivasjon, og denne nedgangen er en trend over flere år.

Fagmiljøer og politikere har pekt på at en mer praktisk skole kan bidra til å øke motivasjonen og øke mestringfølelsen hos barn og unge. De praktiske og estetiske fagene gir de mindre motiverte elevene positive opplevelser og økt mestringfølelse. Skolen, kommunen og myndighetene må derfor legge til rette for god undervisning i fagene, enten det gjelder rom og utstyr, kompetanse eller fagenes status.

Den nye folkehelsemelding må ta dette innover seg og skape en felles opplevelse av de praktiske og estetiske fagenes verdi og mening, og på denne måten bidra til å redusere frafallet i skolen. Dette vil samfunnet ha stor glede av.

Oslo 13.04.2022

A handwritten signature in black ink, reading "Kristian Ulyses Andaur". The signature is fluid and cursive, with the first name "Kristian" being the most prominent part.

Kristian Ulyses Andaur
Styreleder
Samarbeidsforum for estetiske fag